

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОЧИКИСТОН ДАР БОРАИ РОҲҲОИ АВТОМОБИЛГАРД ВА ФАҶОЛИЯТИ РОҲДОРӢ

Бо қарори Маҷлиси намояндагони
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
21 апрели соли 2021, № 367
қабул карда шуд.

Бо қарори Маҷлиси миллии
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
21 июни соли 2021, № 165
чонибдорӣ карда шуд.

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқӣ, ташкилӣ ва иқтисодии
фаҷолияти роҳдорӣ, рушди шабакаи роҳҳои автомобилгард ва
тартиби истифодаи онҳоро муайян намуда, барои танзим ва
идоракунии фаҷолияти роҳдорӣ равона гардидааст.

БОБИ 1. МУҶАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мағҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мағҳумҳои асосии зерин истифода
мешаванд:

1) азnavsозии роҳи автомобилгард - маҷмӯи корҳое, ки
ҳангоми иҷрои онҳо нишондиҳандаҳои (параметрҳои) роҳи
автомобилгард ва қитъаҳои он тағйир дода мешаванд ва онҳо
боиси тағйир ёфтани дараҷа ва (ё) категорияи роҳи
автомобилгард ё тағйир ёфтани сарҳади қисмати ҷудошудаи
роҳи автомобилгард ва қисми ҳамشاфати он мегарданд;

2) воситаҳои техникии ташкили ҳаракат дар роҳ - камераҳои
назоратӣ ва низоми дигари худкори идоракунӣ, ҷароғакҳои
роҳнамо, аломатҳо, ишораҳо ва нишонаҳои роҳ, ки дар роҳҳои

автомобилгард барои танзими ҳаракат дар роҳҳо гузошта шудаанд;

3) заминҳои роҳҳои автомобилгард - қисми заминҳои нақлиёти автомобилий, ки тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба шахсони воқеӣ ва хуқуқӣ барои соҳтмони роҳҳои автомобилгард, азнавсозӣ ва истифодабарии онҳо ҷиҳати бунёди бинову иншооти роҳдорӣ ва хизматрасонии роҳ, инчунин қисматҳои ҳамشاфат ва минтақаҳои захиравӣ дода шудаанд;

4) иншооти роҳдорӣ - иншооте, ки бевосита унсури таркибии роҳ мебошанд, аз ҷумла иншооти сунъӣ, воситаҳои техникии ташкили ҳаракат дар роҳҳо ва ободонии роҳҳо;

5) иншооти сунъӣ - иншооти муҳандисие, ки барои ҳаракати воситаҳои нақлиёт ва пиёдагардҳо тавассути монеаҳои табиӣ ва монеаҳои дигар, инчунин барои фаъолияти устувори роҳи автомобилгард таъин шудаанд (пулҳо, гузаргоҳҳои болои ҳам, эстакадаҳо, виадукҳо, нақбҳо, гузаргоҳҳои пиёдагарди рӯизаминиӣ ва зеризаминиӣ, гузариши паромӣ, роҳҳои ҳалқавӣ, деворҳои муҳофизавӣ, долонҳо, иншооти муҳофизавии зиддибарфӣ, зиддиселӣ ва иншооти дигар);

6) иншооти хизматрасонии роҳ - ҷойҳои маҳсус таҷхизонидашуда барои таваққуфи воситаҳои нақлиёт, майдончаҳо барои истироҳат ва тамошокунӣ, нуқтаҳои хизматрасонии техникӣ, мотелҳо, меҳмонхона, хаймаҳо (кемпингҳо), нуқтаҳои савдо, нуқтаҳои фурӯши сӯзишворӣ, анборҳо, нуқтаҳои кумаки тиббӣ ва техникую таҳлиявӣ (эвакуатсионӣ), нуқтаҳои шустушӯи воситаҳои нақлиёт, нуқтаҳои хӯрокхӯрӣ ва обнӯшӣ, чавкандиҳои нақлиётӣ (автопавилионҳо), инчунин иншооти дигаре, ки дар онҳо ба иштирокчиёни ҳаракат дар роҳ хизмат расонда мешавад ва ё истифодаи онҳоро барои даромадан ва баромадан ба роҳи автомобилгард талаб менамоянд;

7) истифодабарандагони роҳҳои автомобилгард - шахсони воқеӣ ва хуқуқӣ, ки иштирокчиёни ҳаракат дар роҳ мебошанд ё дар доираи қисмати ҷудошудаи роҳҳои автомобилгард ва қисмати ҳамшафати роҳ фаъолияти дигарро амалӣ менамоянд;

8) қисмати мошингузар - қисми роҳи автомобилгард, ки бевосита барои ҳаракати воситаҳои нақлиёт таъин гардидааст;

9) қисмати ҳамشاфати роҳи автомобилгард (минбаъд - қисмати ҳамшафати роҳ) - замини роҳи автомобилгарде, ки барои таъмини бехатарии ахолӣ ва ба вуҷуд овардани шароити истифодабарии роҳҳои автомобилгард бо назардошти талаботи бехатарии ҳаракат дар роҳ, инчунин имконияти азnavsозӣ, таъмир, нигоҳдорӣ ва ҷойгиркуни иншиоти роҳдорӣ ва хизматрасонии роҳ пешбинӣ шудааст;

10) қисмати ҷудошудаи роҳи автомобилгард - заминҳои роҳи автомобилгард, ки бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ҷойгиркуни унсурҳои таркибии даҳлдор ва иншиоти муҳандисии роҳи автомобилгард, инчунин биноҳо, иншиот, таҷхизот, дараҳтзори муҳофизатӣ ва ороишие, ки барои истифодабарии онҳо заруранд, ҷудо карда шудаанд;

11) мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ - мақоми давлатие, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян гардида, сиёсати давлатиро дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ амалӣ менамояд;

12) нигоҳдории роҳи автомобилгард - маҷмӯи корҳои пешгирикунанда оид ба нигоҳубини роҳ, иншиоти роҳдорӣ ва қисмати ҷудошуда, унсурҳои беҳдошти роҳ, ташкили бехатарии ҳаракат дар роҳ, инчунин бартараф кардани тағйирёбии ҷузъӣ ва нуқсонҳои қисмҳои таркибии роҳ ва иншиоти он дар давоми сол (вобаста ба мавсум) амалишаванда, ки дар натиҷа ҳолати истифодабарии нақлиётни роҳҳо ва иншиоти роҳдорӣ нигоҳ дошта мешавад ва бехатарии ҳаракат дар роҳро таъмин менамояд;

13) роҳи автомобилгард - маҷмӯи унсурҳои ба ҳам алоқаманд ва иншиоти муҳандисие, ки ҳаракати мунтазаму бехатари автомобилҳо ва дигар воситаҳои нақлиётро вобаста ба суръат, иқтидори сарборӣ ва андозаҳои муқарраршуда таъмин менамоянд;

14) роҳи автомобилгарди ба консессия супоридашуда - яке аз шаклҳои нигоҳдории роҳи автомобилгард, ки дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи консессияҳо" тибқи шартномаи консессионӣ бо пешниҳоди ҳуқуқи истифодабарии самараноки муваққатӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (конседент) ба шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ё шахсони ҳуқуқии ҳориҷӣ (консессиядор) барои нигоҳдорӣ ва

хизматрасонии роҳи автомобилгард бо назардошти заминҳои ҳамشاфати он супорида шудааст;

15) роҳи автомобилгарди истифодаи умум - роҳи автомобилгарде, ки ҳамлу нақли борҳо ва мусофиранро дар байни давлатҳо, маҳалҳои аҳолинишини шаҳру деҳаҳо ҷиҳати қонеъ намудани талаботи аҳолӣ, эҳтиёҷоти иҷтимоию иқтисодӣ ва мудофиавии давлат таъмин менамояд ва барои истифодаи ҳар як шаҳс бо риояи қоидаҳои истифодабарии роҳҳои автомобилгард кушода мебошад;

16) роҳи автомобилгарди истифодаи гайриумум - роҳи автомобилгарде, ки бо тартиби муайяннамудаи соҳибони он бо назардошти талаботи муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон танҳо барои таъмини эҳтиёҷоти худ истифода мегардад;

17) роҳи автомобилгарди музднок - роҳи автомобилгарде, ки бо тартиби муайяннамудаи Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, инчунин шартномаҳои консессионӣ барои истифодабарӣ ба таври музднок муайян шудааст;

18) соҳибони роҳҳои автомобилгард - шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси ҳуқуқи ашёй роҳҳои автомобилгардро соҳибӣ мекунанд;

19) субъектҳои хочагии роҳдорӣ - шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, инчунин филиалу намояндагиҳои шахсони ҳуқуқӣ, ки фаъолияти роҳдориро тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом медиҳанд;

20) таваққуфгоҳ - қитъаи муҷаҳҳази қисмати ҳамşaфати роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум, кӯчаҳо ва роҳҳои шаҳрӣ, ки барои таваққуфи бонизоми воситаҳои нақлиёт ҷудо карда шудааст;

21) таъмири роҳи автомобилгард - корҳо оид ба барқарорсозии қабати болоии фарсадашудаи роҳ, беҳтар кардани ҳамвории он ва баланд бардоштани сифати часпиш, мустаҳкам кардани қабати болоии роҳ ва хокреза, барқароркуни иншооти фарсадашудаи роҳ ё иваз кардани он ба иншооти нисбатан мустаҳкам ва камхарҷ, инчунин корҳо ҷиҳати ташкили бехатарии ҳаракат, беҳдошти роҳҳо, ки дар натиҷаи онҳо хусусияти нақлиётиву истифодабарии роҳҳои

таъмиршаванда ва ишооти роҳдорӣ барқарор шуда, шартҳои зарурии ҳаракат таъмин мегарданд;

22) фаъолияти роҳдорӣ - Лоиҳакашӣ, соҳтмон, азнавсозӣ, таъмир, нигоҳдорӣ, таъминоти илмию иттилоотӣ ва таъминоти дигари роҳҳои автомобилгард, амалӣ намудани сиёсати ягонаи идоракунӣ ва назорат дар ҳочагии роҳдорӣ, инчунин омодасозии кадрҳо бо ин мақсадҳо;

23) ҳочагии роҳдорӣ - маҷмӯи истеҳсолию ҳочагие, ки ба он роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум, инчунин шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки ба фаъолияти роҳдорӣ машғуланд, шомил мебошанд;

24) шиносномакунонии роҳҳои автомобилгард - маҷмӯи корҳои сахроӣ ва камералӣ оид ба ташхис ва ченкуни роҳҳои автомобилгард.

Моддаи 2. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи роҳҳои автомобилгард ва фаъолияти роҳдорӣ

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи роҳҳои автомобилгард ва фаъолияти роҳдорӣ ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалие, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад.

Моддаи 3. Принсипҳои танзими давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ

Танзими давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ ба принсипҳои зерин асос меёбад:

1) таъмини ҳаракати озоди мусофирон ва интиқоли бор дар роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум;

2) таъмини боэътиҳодӣ ва бехатарии роҳҳои автомобилгард (аз ҷумла бехатарии экологӣ) ва ташаккули шабакаи роҳҳои автомобилгард дар асоси меъёр ва стандартҳои ягонаи техники;

3) назорати давлатии фаъолияти роҳдорӣ оид ба риояи меъёру қоидои муқарраршуда;

4) таъмини баробарҳуқуқии шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ҳангоми амалӣ намудани фаъолияти роҳдорӣ;

5) рушди фаъолияти соҳибкорӣ дар шароити шаклҳои гуногуни моликият ба роҳҳои автомобилгард;

6) афзалияти баҳисобигирии манфиатҳои истифодабарандагони роҳҳои автомобилгард ҳангоми амалӣ намудани фаъолияти роҳдорӣ;

7) дастрасии иттилоот оид ба роҳҳои автомобилгард ва шароити ҳаракат дар роҳ;

8) васеъ намудани ҳамкории байналмилалӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ ва мусоидат ба ҳамгирии роҳҳои автомобилгарди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар системаи байналмилалии алоқаи роҳҳо.

Моддаи 4. Намудҳои роҳҳои автомобилгард

1. Роҳҳои автомобилгард вобаста ба таъиноти функционалиӣ ба намудҳои зерин ҷудо мешаванд:

1) роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум (дорои аҳамияти байналмилалӣ, ҷумҳурияйӣ, маҳаллӣ, кӯчаҳо ва роҳҳои шаҳрӣ);

2) роҳҳои автомобилгарди истифодаи гайриумум (дорои аҳамияти идоравӣ, фаръӣ, технологӣ, дохириҳоҷагӣ, хизмату ва дигар).

2. Роҳҳои автомобилгард аз рӯи тобеият ба субъектҳо ба намудҳои зерин ҷудо мешаванд:

1) роҳҳои автомобилгарди давлатии ҷумҳурияйӣ;

2) роҳҳои автомобилгарди давлатии маҳаллӣ;

3) роҳҳои автомобилгарди ҳусусӣ, ки ба моликияти шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ мансубанд;

4) роҳҳои автомобилгарди ба консессия супоридашуда.

Моддаи 5. Таснифи техникии роҳҳои автомобилгард

1. Вобаста ба нақши роҳҳои автомобилгард дар шабакаи роҳҳо, таъиноти функционалиӣ ва андозаи нишондиҳандаҳои геометрии онҳо, инчунин шароити ҳаракат дар роҳ роҳҳои автомобилгард дорои таснифи техникӣ мебошанд, ки хосияти истеъмолии онҳоро инъикос мекунад.

2. Таснифи техникии роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

3. Таснифи техникии роҳҳои автомобилгарди идоравӣ ва хусусӣ бояд ба таснифи техникӣ барои роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум мутобиқат намояд.

Моддаи 6. Роҳҳои автомобилгарди истифодаи умуми дорои аҳамияти байналмилаӣ

1. Ба роҳҳои автомобилгарди истифодаи умуми дорои аҳамияти байналмилаӣ роҳҳои автомобилгарди истифодаи умуме дохил мешаванд, ки барои таъмини робитаҳои байналмилаии автомобилии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо давлатҳои дигар пешбинӣ шудаанд. Мақоми роҳҳои байналмилаӣ тибқи шартномаҳои байналмилаии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

2. Роҳҳои автомобилгарди истифодаи умуми дорои аҳамияти байналмилаӣ тибқи номгӯи роҳҳои автомобилгарди истифодаи умуми дорои аҳамияти байналмилаӣ муайян карда мешаванд.

3. Тартиби пешбурди номгӯи роҳҳои автомобилгарди истифодаи умуми дорои аҳамияти байналмилаӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

Моддаи 7. Роҳҳои автомобилгарди истифодаи умуми дорои аҳамияти ҷумҳурияӣ

1. Ба роҳҳои автомобилгарди истифодаи умуми дорои аҳамияти ҷумҳурияӣ роҳҳои автомобилгарди истифодаи умуме дохил мешаванд, ки маҳалҳои аҳолинишини шаҳру ноҳияҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро бо ҳам мепайванданд.

2. Роҳҳои автомобилгарди истифодаи умуми дорои аҳамияти ҷумҳурияӣ тибқи номгӯи роҳҳои автомобилгарди истифодаи умуми дорои аҳамияти ҷумҳурияӣ муайян карда мешаванд.

3. Тартиби пешбурди номгӯи роҳҳои автомобилгарди истифодаи умуми дорои аҳамияти ҷумҳурияӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

Моддаи 8. Роҳҳои автомобилгарди истифодаи умуми дорои аҳамияти маҳалӣ

1. Ба роҳҳои автомобилгарди истифодаи умуми дорои аҳамияти маҳалӣ роҳҳои дар маҳалҳои аҳолинишини шаҳр, шаҳракҳо ва деҳаҳо, кӯчаҳо, гузаргоҳҳо, хатҳои ҳаракати

нақлиёти чамъиятӣ ва роҳҳои аҳамияти маҳаллидошта дохил мешаванд, ки алоқаи нақлиётиро дар худуди чунин маҳалҳо таъмин менамоянд.

2. Номгӯи роҳҳои автомобилгарди истифодаи умуми дорои аҳамияти маҳаллӣ аз ҷониби мақомоти икроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ тасдиқ карда мешавад.

Моддай 9. Кӯчаҳо ва роҳҳои шаҳрӣ

1. Ба кӯчаҳо ва роҳҳои шаҳрӣ роҳҳои автомобилгарде дохил мешаванд, ки ҳаракати воситаҳои нақлиёт ва пиёдагардон, инчунин гузаронидани шабакаҳои муҳандисии рӯизаминий ва зеризаминиро дар худуди маъмурии шаҳр ва маҳалҳои аҳолинишин таъмин менамоянд.

2. Шабакаи кӯчаҳо ва роҳҳои шаҳрӣ қисми таркибии инфрасохтори дохилии маҳалҳои аҳолинишини шаҳр ва деҳаҳо мебошад ва рушди он дар асоси нақшаҳои генералӣ ташаккул меёбад.

3. Номгӯи кӯчаҳо ва роҳҳои шаҳрӣ аз тарафи мақомоти икроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ тасдиқ карда мешавад.

Моддай 10. Роҳҳои автомобилгарди истифодаи ғайри умум

Ба роҳҳои автомобилгарди истифодаи ғайри умум роҳҳои автомобилгарде дохил мешаванд, ки дар идоракунии оперативӣ ва ё пешбурди ҳочагидории шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ қарор доранд ва барои ҳалли вазифаҳои маҳсус, таъмини ҳамлу нақли дохилиидоравӣ, ҳочагӣ, фаръӣ, хизматӣ, истеҳсолӣ ва технологӣ таъин шудаанд.

Моддай 11. Ном ва индекси (шохиси) роҳҳои автомобилгард

1. Ҳамаи роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бояд ном ва индекс (шохис) дошта бошанд.

2. Номи роҳи автомобилгарди истифодаи умум аз номи маҳалҳои аҳолинишине, ки дар аввал ва охири ин роҳ ҷойгиранд, бармеояд, ҳангоми зарурат номи маҳалҳои аҳолинишини мобайниро низ дар бар мегирад. Номи нуқтаи ниҳоии роҳи

автомобилгард метавонад аз номи мавзеи ҷуғрофӣ ва иншооти дигар, инчунин бо дар назар доштани воқеаҳои таърихӣ ва анъанаҳои миллӣ амалӣ гардад.

3. Роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум бояд индекс (шохис) дошта бошанд, ки он аз ҳарфи қалони ишораҳои роҳ ва рақами тартибӣ иборат мебошад.

4. Ном ва индекси (шохиси) роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум бояд дар ҳаритаҳо ва атласҳои роҳҳои автомобилгард, инчунин дар худи роҳи автомобилгард тавассути гузоштани аломатҳо ва нишонаҳои маҳсус инъикос ёбанд.

5. Ном ва индекси (шохиси) роҳҳои автомобилгарди истифодаи умуми дорои аҳамияти байналмилаӣ ва ҷумҳурияйӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешаванд.

6. Номи роҳҳои автомобилгарди истифодаи умуми дорои аҳамияти маҳаллӣ аз тарафи мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ муқаррар карда мешавад.

7. Индекси (шохиси) роҳҳои автомобилгарди истифодаи умуми дорои аҳамияти маҳаллӣ аз тарафи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ гузошта мешавад.

8. Ном ва индекси (шохиси) роҳҳои автомобилгарди байналмилаӣ, ки аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон мегузаранд, тибқи созишномаҳои байналмилаӣ гузошта мешаванд.

9. Ном ва индекси (шохиси) роҳҳои автомобилгарди идоравӣ ва ҳусусӣ аз тарафи соҳибони онҳо дар мувофиқа бо мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ гузошта мешаванд.

Моддаи 12. Ҳисоби масофа дар роҳҳои автомобилгард

Масофа дар роҳҳои автомобилгард дар байни нуқтаҳои шартии аввал ва охир ба ҳисоб гирифта мешавад, ки аз инҳо иборатанд:

1) бинои почта, биноҳои давлатӣ ё ҷамъиятий, иншоот ва ё аломатҳои маҳсус, ки дар маркази маҳалли аҳолинишин барои роҳҳои пайвасткунандаи нуқтаҳои аҳолинишин гузошта шудаанд;

2) хатти бурриши роҳҳои пайваст барои роҳҳое, ки роҳҳои дигари автомобилгарди истифодаи умум ва ё роҳҳои автомобилгарди ҳамشاфати онҳоро пайваст менамоянд;

3) сарҳади ҷуғрофӣ, таъриҳӣ ва дигар мавзеъҳо - барои роҳҳое, ки ин мавзеъҳоро ба ҳам мепайванданд.

Моддаи 13. Феҳристи давлатии роҳҳои автомобилгард

1. Феҳристи давлатии роҳҳои автомобилгард маҷмӯи маълумотро оид ба тамоми роҳҳои автомобилгарди Ҷумҳурии Тоҷикистон, новобаста ба намуд, ҳусусияти истифодабарӣ ва мансубият, дар бар мегирад. Пешбуруди феҳристи давлатии роҳҳои автомобилгардро мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ амалӣ менамояд.

2. Ҳангоми баҳисобгирии давлатии роҳҳои автомобилгард арзёбии дарозии он, шиддатнокии ҳаракат, ҳолат ва нишондиҳандаҳои дигаре, ки барои муайян кардани дурнамои рушд, ичрои тадбирҳо ҷиҳати баланд бардоштани самаранокии истифодаи роҳҳои автомобилгард истифода мегарданд, амалӣ карда мешаванд.

3. Феҳристи давлатии роҳҳои автомобилгард бо нишон додани ном, индекс ва масофа, арзиши тавозунӣ ва фарсадашавии ҳар як роҳи автомобилгард тартиб дода мешавад.

4. Феҳристи давлатии роҳҳои автомобилгард дар асоси шиносномаҳои техникии роҳҳои автомобилгард ва маҳзани иттилоот оид ба ҳолати онҳо бо дар назар доштани маълумот оид ба мавҷудият ва намуди рӯйпӯши роҳ, ҷойгиршавии аломатҳои роҳ ва нишонагузории роҳ, масоҳати замини ишғолкардаи роҳи автомобилгард ва маълумоти дигаре, ки барои баナқшагириӣ, рушд ва истифодаи роҳҳои автомобилгард заруранд, тартиб дода мешавад.

5. Тартиби пешбуруди феҳристи давлатии роҳҳои автомобилгард аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдик карда мешавад.

БОБИ 2. ИДОРАКУНИИ ДАВЛАТӢ ДАР СОҲАИ ФАЪОЛИЯТИ РОҲДОРӢ

Моддаи 14. Низоми идоракунии мақомоти давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ

1. идоракунӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ аз тарафи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ амалӣ мегардад.

2. Идоракунии роҳҳои автомобилгарди истифодаи гайриумум аз тарафи шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки ин роҳҳо дар ихтиёрашон мебошанд, амалӣ мегардад.

3. Идоракунии роҳҳои автомобилгарди давлатии маҳаллӣ, кӯчаҳо ва роҳҳои шаҳрӣ аз тарафи мақомоти ичроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии даҳлдор амалӣ мегардад.

4. Идоракунии роҳҳои автомобилгарди ба консессия супоридашуда аз ҷониби консессиядор дар асоси талаботи шартномаи даҳлдори консессионӣ амалӣ мегардад.

Моддаи 15. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ дорои салоҳияти зерин мебошад:

- 1) пешбурди сиёсати давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ;
- 2) тасдиқи стратегия ва барномаҳои давлатии рушди соҳаи фаъолияти роҳдорӣ;
- 3) муайян намудани мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ;
- 4) қабул ва тасдиқ намудани санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ;
- 5) салоҳияти дигари пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 16. Ваколатҳои мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ

Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ дорои ваколатҳои зерин мебошад:

- 1) идоракунии роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум;
- 2) тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста намудани молу мулки ғайриманқули роҳҳои автомобилгарди давлатӣ, инчунин роҳҳои автомобилгард ё қитъаҳои онҳо ба ташкилотҳои маҳсусгардонидашуда ё ташкилотҳои давлатии нигоҳдории роҳҳои автомобилгард;

- 3) муқаррар кардани қоидаҳо, стандартҳо, меъёрҳои техникий ва муқаррароти дигар оид ба масъалаҳои Лоиҳакаши, соҳтмон, азнавсозӣ, таъмир ва нигоҳдории роҳҳои автомобилгард;
- 4) банакшагирии давлатии рушд ва нигоҳдории роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум дар асоси барномаҳои рушди иҷтимоию иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- 5) иҷрои вазифаҳои фармоишгари давлатӣ оид ба таҳия ва амалигардонии барномаҳо дар соҳаи роҳсозӣ, инчунин лоиҳаҳои азnavsозӣ, таъмир ва нигоҳдории роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум;
- 6) муайян кардани самтҳои мушаххаси истифодаи захираҳои молиявӣ ва идоракунии самарабахши ин воситаҳо;
- 7) таҳия намудани таснифи техникий ва пешбуруди феҳристи давлатии роҳҳои автомобилгард;
- 8) тасдиқи тартиби шиносномакунонии роҳҳои автомобилгард;
- 9) ташкили ҳисботи ягонаи оморӣ дар бораи ҳолати роҳҳои автомобилгард;
- 10) таҳияи лоиҳаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ оид ба масъалаҳои фаъолияти роҳдорӣ;
- 11) ҷалби манбаъҳои молиявии гайрибӯҷетӣ, аз ҷумла сармоягузориҳои хориҷӣ, барои эҳтиёҷоти соҳтмони роҳ ва нигоҳдории роҳҳои автомобилгард;
- 12) гузаронидани тадқиқоти илмӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ;
- 13) ҳамоҳангсозӣ ва амалӣ намудани фаъолияти муштарак бо мақомоте, ки ба рушд ва истифодаи роҳҳои автомобилгард вобастаанд;
- 14) амалӣ намудани сиёсати давлатӣ дар соҳаи истифодаи роҳҳои автомобилгард ва фаъолияти роҳдорӣ, аз ҷумла нисбати роҳҳои автомобилгарди музdnок;
- 15) муқаррар намудани талаботи умумӣ барои ташкили назорати таъмини нигоҳдории роҳҳои автомобилгард;
- 16) назорати таъмини нигоҳдории роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум, кӯчаҳо ва роҳҳои шаҳр;

17) таҳияи самтҳои асосии сиёсати сармоягузорӣ дар соҳаи рушди роҳҳои автомобилгард ва амалӣ намудани фаъолиятироҳдорӣ;

18) пешниҳод ҷиҳати ба шакли музднок гузаронидани роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум, қитъаҳои ишорашудаи роҳҳои автомобилгард ва оид ба қатъи чунин шакли истифода;

19) муқаррар намудани тартиби ҷорисозии маҳдудиятҳои муваққатӣ ё қатъи ҳаракати воситаҳои нақлиёт дар роҳҳои автомобилгард;

20) муайян намудани арзиши хизматрасониҳо оид ба пайвастшавии иншооти хизматрасонии роҳ бо роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дар роҳҳои автомобилгарди ба консессия супоридашуда дар мувофиқа бо консессиядор;

21) таҳияи тартиби истифодаи роҳҳои автомобилгард ҳангоми ташкил ва гузаронидани ҷорабиниҳо вобаста ба мудофиаи гражданӣ, омодагӣ ба сафарбарӣ, бартараф намудани оқибатҳои ҳолатҳои фавқулода дар роҳҳои автомобилгард тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон;

22) таъминоти иттилоотии истифодабарандагони роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум;

23) пешниҳоди меъёрҳои ҳарочоти молиявии соҳтмон, азnavsозӣ, таъмир ва нигоҳдории роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум ва қоидаҳои ҳисобкуни ҳаҷми маблағгузорӣ аз буҷети давлатӣ барои ин мақсадҳо;

24) муқаррар намудани таснифи корҳо оид ба соҳтмон, азnavsозӣ, таъмир ва нигоҳдории роҳҳои автомобилгард, инчунин таъмини назорат аз рӯи икрои корҳои роҳсозӣ ва соҳтмонӣ дар якҷоягӣ бо мақомоти даҳлдори назорати давлатӣ;

25) икрои ваколатҳои дигаре, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст.

Моддаи 17. Ваколатҳои мақомоти икроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар соҳаи фаъолиятироҳдорӣ

Ба ваколатҳои мақомоти икроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар соҳаи фаъолиятироҳдорӣ дохил мешаванд:

- 1) таъмини татбиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ дар маҳал;
- 2) таъмини фаъолияти мутақобилаи субъектҳои хоҷагии роҳдорӣ;
- 3) ҳифзи роҳҳои автомобилгард дар ҳамкорӣ бо мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ ва консессиядор;
- 4) дар мувофиқа бо соҳибони роҳҳои автомобилгард маҳдуд ва қатъ кардани ҳаракат дар роҳҳои автомобилгард;
- 5) иштирок дар таҳия ва ичрои барномаҳои рушд ва такмили шабакаи роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум, кӯчаҳо ва роҳҳои шаҳрӣ;
- 6) ташкил ва истифодабарии таваққуфгоҳҳои муздинок дар роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум, кӯчаҳо ва роҳҳои шаҳрӣ;
- 7) ичрои ваколатҳои дигаре, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст.

Моддаи 18. Иҷозатномадиҳӣ ва иҷозатдиҳӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ

Фаъолияти роҳдорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи иҷозатномадиҳӣ ба баъзе намудҳои фаъолият ва низоми иҷозатдиҳӣ амалӣ мегардад.

Моддаи 19. Аттестатсияи кормандони соҳаи фаъолияти роҳдорӣ

Кормандони соҳаи фаъолияти роҳдорӣ, ки аз натиҷаи фаъолияти онҳо эътимоднокиу бехатарии роҳҳои автомобилгард вобастаанд, бо тартиби муқаррарнамудаи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ бояд аз аттестатсия гузаранд.

БОБИ 3. АСОСҲОИ ИҚТИСОДИИ ФАЪОЛИЯТИ РОҲДОРӢ ВА НИГОҲДОРИИ РОҲҲОИ АВТОМОБИЛГАРД

Моддаи 20. Маҷмӯи молу мулки роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум

1. Ба маҷмӯи молу мулки роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум роҳҳои автомобилгард, аз ҷумла бино, иншоот ва таҷхизоте, ки барои нигоҳдории онҳо заруранд (ба истиснои бино, иншоот, техника, таҷхизот ва дигар дороиҳое, ки моликияти консессиядор мебошанд), дохил мешаванд.

2. Роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум роҳҳои асосии нақлиётӣ дар ҷумҳурӣ буда, моликияти давлат маҳсуб меёбанд ва хусусӣ гардонида намешаванд.

3. Ба консессия додани роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум ва ё қитъаи онҳо метавонад мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи консессияҳо ва шарикӣ давлат бо баҳши хусусӣ амалӣ карда шавад.

Моддаи 21. Идоракуни маҷмӯи молу мулки роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум

1. Идоракуни маҷмӯи молу мулки роҳҳои автомобилгарди истифодаи умумро ташкилотҳои давлатии нигоҳдории роҳҳои автомобилгард ва дигар ташкилотҳои маҳсусгардонидашуда ва ё консессиядор дар муҳлати муқаррарнамудаи консессия амалӣ менамоянд.

2. Ташкилотҳои давлатии нигоҳдории роҳҳои автомобилгард аз тарафи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ таъсис дода мешаванд. Роҳбарони ташкилотҳои мазкур аз тарафи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешаванд.

3. Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракуни шаҳрак ва деҳот метавонанд ташкилоти даҳлдори нигоҳдории роҳҳои автомобилгардро бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис диханд.

4. Барои идоракунӣ ба шахсони ҳуқуқӣ додани роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум ва ё қитъаи онҳо бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси шартнома сурат мегирад.

Моддаи 22. Ҳамкории субъектҳои хочагии роҳдорӣ ва мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ

1. Субъектҳои хочагии роҳдорӣ соҳтмон ва истифодабарии роҳҳои автомобилгардро таъмин карда, дар асоси омилҳои ягонаи фаъолияти роҳдорӣ, шаклҳои гуногуни моликият ва рақобат фаъолият менамоянд.
2. Ичрои корҳои Лоиҳакашӣ, соҳтмон, азнавсозӣ, нигоҳдорӣ, ташхис ва санчиши роҳҳои автомобилгард дар асоси шартнома, ки байни мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ ва шахсони ҳуқуқӣ дар асоси озмун баста шудаанд, амалӣ мегардад.
3. Ичрои корҳои соҳтмонӣ, азнавсозӣ ва таъмири роҳҳои автомобилгард дар асоси ҳуҷҷатҳои Лоиҳакашӣ ва озмунӣ, ки бо тартиби муқаррарнамудаи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ таҳия ва тасдиқ карда шудааст, сурат мегирад.
4. Назорати сифати ичрои корҳои роҳсозӣ ва роҳнамоии муҳандисӣ аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ ва шахсони ҳуқуқӣ, ки бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ичрои ин корҳо ҳуқук доранд, ба анҷом расонида мешавад.

Моддаи 23. Маблағгузории роҳҳои автомобилгард

1. Манбаи асосии маблағгузории роҳҳои автомобилгарди дорои аҳамияти байналмилалӣ ва ҷумҳуриявиро маблағҳои аз буҷети ҷумҳуриявӣ ҷудокардашуда, инчунин кредитҳо, грантҳо, қарзҳо, кумакҳои техникий, сармоягузориҳои дохилӣ ва манбаъҳои дигаре, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст, ташкил медиҳанд.
2. Манбаи маблағгузории роҳҳои автомобилгарди дорои аҳамияти маҳаллӣ, кӯчаҳо ва роҳҳои шаҳрӣ маблағи мақомоти ичроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракуни шаҳрак ва дехот, инчунин кредитҳо, грантҳо, қарзҳо, сармоягузориҳои дохилӣ ва манбаъҳои дигаре, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст, мебошанд.

3. Манбай маблағузории роҳҳои автомобилгарди идоравӣ маблағи ташкилотхое мебошад, ки ин роҳҳо дар тавозуни онҳо қарор доранд.

4. Манбай маблағузории роҳҳои автомобилгарди хусусӣ маблағи соҳибони онҳо мебошад.

5. Маблағузории роҳҳои автомобилгард бояд дар ҳаҷме амалий гардад, ки бехатарии ҳаракат дар роҳ ва нигоҳдории роҳро таъмин намояд.

6. Меъёри солонаи маблағузорӣ барои таъмир ва нигоҳдории як километри роҳҳои автомобилгард вобаста ба категория ва макони ҷойгиршавӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мегардад.

7. Меъёри солонаи маблағузорӣ барои таъмир ва нигоҳдории як километри роҳҳои автомобилгарде, ки ба консессия супорида шудааст, аз ҷониби консессиядор муайян карда мешавад.

Моддаи 24. Лоиҳакаши ҷаҳонӣ ва соҳтмони роҳҳои автомобилгард

1. Лоиҳакаши ҷаҳонӣ ва соҳтмони роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум бо тартиби муайяннамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегиранд.

2. Лоиҳакаши ҷаҳонӣ ва соҳтмони роҳҳои автомобилгарди истифодаи гайриумум аз ҷониби соҳибони роҳҳои автомобилгард дар мувофиқа бо мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ ва дар асоси нақшаи генералии шаҳру ноҳияҳо анҷом дода мешаванд.

3. Лоиҳакаши ҷаҳонӣ, соҳтмон, азnavsorӣ, барқарорсозӣ ва таъмири роҳҳои автомобилгард, кӯчаҳо ва гузаргоҳҳои роҳи оҳан, иншооти сунъӣ, инчунин ободонӣ ва соҳтмони иншооти тиҷоратӣ, саноатӣ, нуқтаҳои фурӯши маводи сӯзишворӣ ва иншооти дигари хизматрасонӣ дар ҳудуди роҳ ҷиҳати муайян кардани мутобиқати онҳо ба талаботи қоида, меъёр ва стандартҳои бехатарии роҳҳо бояд аз экспертизаи давлатӣ гузаронида шаванд.

4. Шартҳои лоиҳакаши ҷаҳонӣ ва соҳтмони пулҳо, гузаргоҳҳо ва дигар коммуникатсияи нақлиётӣ, ки аз болои иншооти обӣ

мегузаранд, тибки қонунгузории Ҷумхурии Тоҷикистон танзим карда мешаванд.

5. Роҳҳои автомобилгарди навбунёд, барқароршуда ва таҷдидшуда ба феҳристи давлатии роҳҳои автомобилгард доҳил карда мешаванд ва бояд ҳамчун иншооти гайриманқул дар асоси санадҳои қабули ин гуна иншоот, ки бо тартиби муқарраргардида ба расмият дароварда шудаанд, барои истифода қабул карда шаванд.

Моддаи 25. Қоидаҳои нигоҳдории роҳҳои автомобилгард

1. Нигоҳдории роҳҳои автомобилгард барои таъмини мунтазам ва бехатари иштирокчиёни ҳаракат дарроҳ сурат мегирад.

2. Қоидаҳои нигоҳдории роҳҳои автомобилгарди истифодай умум аз тарафи Ҳукумати Ҷумхурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешаванд.

3. Соҳибони роҳҳои автомобилгарди идоравӣ ва хусусӣ роҳҳоро дар ҳолате нигоҳ медоранд, ки риояи талаботи стандартҳои бехатарии ҳаракат дарроҳро таъмин намояд.

Моддаи 26. Талабот оид ба ҷойгиркунӣ ва нигоҳдории воситаҳои техникии ташкили ҳаракат дарроҳ

1. Таҷхизоти чароғаки роҳнамо, низоми худкори идоракунӣ ва назоратӣ ва таҷхизотҳои муҳандисии дигар, аломатҳои роҳ ва ишораҳо, нишонаҳои роҳ, таҷхизоти ҳимояткунанда ва раҳнамоиқунанда ва воситаҳои дигари танзими ҳаракат дарроҳ ҳангоми ҷойгиркунӣ бояд ба талаботи стандартҳои давлатӣ ва меъёрҳои техникӣ бо назардошти биниши беҳтар, мувофиқии истифодабарӣ ва хизматрасонӣ, инчунин истиснои имкониятҳои вайроншавии тасодум мувофиқат намоянд.

2. Воситаҳои техникии ташкили ҳаракат дарроҳ барои ба иштирокчиёни ҳаракат дарроҳро расонидани иттилооти зарурӣ оид ба шароити ҳаракат дарроҳ ва танзими ҳаракат дарроҳ пешбинӣ шудаанд.

3. Роҳҳои автомобилгард, кӯчаҳо ва гузаргоҳҳои роҳи оҳан, ки дар онҳо ҳаракат зиёд аст, бо воситаҳои огоҳқунанда ва алоқаи садамавӣ ҷиҳати даъват намудани ёрии тиббии таъчилий,

кормандони мақомоти корҳои дохилӣ ва ташкилоти нигоҳдории роҳҳо мӯчаҳҳаз гардонида мешаванд.

4. Плазаҳои толлингие, ки барои ҷамъоварии маблағ дар роҳҳои музdnок фаъолият менамоянд, бо воситаҳои огоҳқунандай техникии ташкили ҳаракат дар роҳ таъмин карда мешаванд.

Моддai 27. Тартиби гузаронидани иншооти муҳандисию коммуникатсионӣ дар роҳҳои автомобилгард

1. Гузаронидани ҳама гуна иншооти муҳандисию коммуникатсионӣ аз қисмати ҷудошудаи роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум бе мувофиқаи шартҳои техниکӣ бо мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ манъ аст.

2. Иншооти муҳандисию коммуникатсионие, ки гайриқонунӣ аз қисмати ҷудошуда дар роҳи автомобилгард ва ҳамшафати он гузаронида шудаанд, бояд аз ҳисоби маблаги соҳибони коммуникатсия аз онҳо бароварда шаванд.

3. Фармоишгароне, ки гузаронидани коммуникатсияи муҳандисиро тавассути роҳҳои автомобилгард амалӣ менамоянд, уҳдадоранд заرارеро, ки дар натиҷаи иҷрои ин корҳо ба роҳи автомобилгард расонида шудааст, ба мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ ё соҳибони роҳҳои автомобилгард ё консессиядор ҷуброн намоянд.

4. Ҳангоми гузаронидани ҳама гуна коммуникатсия дар қитъаи замини роҳҳои автомобилгард мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ, соҳибони роҳҳои автомобилгард ва ё консессиядор ҳуқуқ доранд рафти иҷрои ин корҳоро назорат карда, ҳангоми ба истифода додан ва қабули давлатии ин коммуникатсия иштирок намоянд.

5. Дар заминҳои роҳҳои автомобилгарди ба консессия супоридашуда гузаронидани ҳама гуна иншооти муҳандисию коммуникатсионӣ бо иҷозати мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ дар мувофиқа бо консессиядор амалӣ карда мешавад.

Моддai 28. Гузаронидани коммуникатсияи муҳандисӣ дар иншооти роҳҳои автомобилгард

1. Гузаронидани коммуникатсияи муҳандисӣ дар нақбҳои автомобилгард, пулҳо, гузаргоҳҳо ва иншооти дигари аҳамияти стратегидошта бо иҷозати Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси шартҳои техникии аз тарафи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ додашуда ё дар мувофиқа бо консессиядор амалӣ карда мешавад.

2. Дар чунин ҳолатҳо тамоми харочоти гузаронидани коммуникатсияҳо, ташкили иншооти ба ин мақсад зарур, ба таври иловагӣ мустаҳкам кардани таркиб ва харочоти иловагӣ барои нигоҳдории роҳҳои автомобилгардро соҳибони иншооти коммуникатсионӣ ба зимма мегиранд.

3. Соҳибони иншооти коммуникатсионӣ уҳдадоранд истифодабарии онҳоро дар ҳолати дурусти техниқӣ мутобиқи меъёрҳое, ки ба вайрон кардани иншооти сунъии роҳҳои автомобилгард роҳ намедиҳанд, таъмин намоянд.

4. азnavsозӣ, баровардан, гузаронидан ва азnavгузаронии коммуникатсияҳо, ки таъмиру азnavsозии онҳо ба таъмир ва азnavsозии роҳи автомобилгард вобастаанд, аз ҳисоби худи фармоишгари соҳтмон амалӣ мегарданд.

Моддаи 29. Буриш ва пайвастшавии роҳҳои автомобилгард бо роҳҳои дигари автомобилгард

1. Соҳтмон, азnavsозӣ ва таъмири роҳҳои буранда ва пайвастшаванда бо роҳҳои дигари автомобилгард дар ҷойхое иҷозат дода мешаванд, ки аз тарафи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ нишон дода шудааст ва бо тартиби муқарраргардида ҳуҷҷатҳои лоиҳавии таҳияшуда, мувофиқагардида ва тасдиқшуда мавҷуд бошанд.

2. Ҳамаи харочоти бо соҳтмони роҳҳои буранда ва пайвастшаванда алоқаманд, аз ҷумла мустаҳкамкунии ҷодаи роҳ ҷиҳати тобоварӣ ба сарбории роҳи автомобилгард, корҳо оид ба таъмини бехатарии ҳаракат дар роҳ, обпартовҳо ва корҳои дигари муқаррарнамудаи меъёрҳоро фармоишгаре ба зимма мегирад, ки соҳтмони роҳҳои буранда ва пайвастшавандаро амалӣ менамояд.

3. Масъулияти дар ҳолати хуби техниқӣ нигоҳ доштани роҳҳои пайвастшаванда ба зиммаи соҳибони онҳо гузошта мешавад.

4. Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ ё консессиядор, ки роҳҳои автомобилгард ба идоракуни онҳо супорида шудааст, ҳуқуқ доранд аз шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки бе розигӣ ба корҳои соҳтмонӣ, аз навсозӣ, барқароркунӣ ва таъмири роҳҳои автомобилгарди буранда ва пайвастшаванда машғул мебошанд, талаб намоянд, ки иншоотро таҷзия карда, роҳи автомобилгардро ба ҳолати аввали баргардонанд. Дар ҳолати рад кардани ичрои ин корҳо ё саркашӣ аз қабули уҳдадориҳо ҷиҳати ичрои онҳо дар муҳлати муайяншуда, мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ ва шахсони воқеӣ, ҳуқуқӣ ва (ё) консессиядор, ки роҳҳои автомобилгард ба идоракуни онҳо супорида шудааст, уҳдадор мебошанд, ки барои ба ҳолати аввали баргардонидани роҳи автомобилгард бо тартиби муқаррарномудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон чораҳо андешанд ва ҳароҷоти корҳои барқарорсозиро аз шахсони ин амали гайриқонуниро анҷомдода ситонанд.

Моддаи 30. Буриши роҳҳои автомобилгард бо роҳи оҳан

1. Мавзеъҳои буриши роҳҳои автомобилгард бо роҳҳои оҳан (гузаргоҳҳои роҳи оҳан) мутобиқи қоидаҳои истифодаи техникии роҳҳои оҳани Ҷумҳурии Тоҷикистон, меъёр ва қоидаҳои шаҳрсозӣ муқаррар мегарданд.

2. Дар сатҳҳои гуногуни буриши роҳи оҳан соҳибони иншооти сунъӣ уҳдадоранд мачмӯи тадбирҳо ҷиҳати нигоҳдорӣ, хизматрасонӣ ва таъмири иншоот барои таъмини ҳаракати бехатар ва мунтазамро дар онҳо амалӣ намоянд.

3. Дар ҷойҳои буриши роҳи оҳан дар як сатҳ соҳибони роҳҳои оҳан уҳдадоранд қитъаи роҳи автомобилгардро дар масофае, ки қоидаҳои истифодаи техникии роҳи оҳан муайян кардааст, дар ҳолати муносиб нигоҳ доранд.

4. Корҳо оид ба соҳтмони буриши роҳи автомобилгард аз болои роҳи оҳан, ки бо таъмири роҳҳои мавҷуда ва соҳтмони ҳатҳои нави роҳи оҳан вобастаанд, аз ҳисоби воситаҳои соҳибони роҳҳои оҳан амалӣ мегарданд. Дар ҳолатҳое, ки соҳтмони ин буришҳо бо соҳтмони роҳи нав ё васеъ кардани роҳҳои автомобилгарди мавҷуда вобаста бошад, соҳтмони буришҳо аз ҳисоби соҳибони роҳҳои автомобилгард сурат мегирад.

5. Ҳангоми соҳтмони буриши роҳи автомобилгард аз болои роҳи оҳан соҳибони роҳи оҳан танзими ҳаракати қатораҳоро ташкил карда, барои иҷрои корҳо иҷозат медиҳанд ва шароити техниқӣ мухайё месозанд.

6. Ҳангоми соҳтмони буриши роҳи оҳан аз болои роҳи автомобилгард мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ танзими ҳаракати воситаҳои нақлиётро ташкил карда, шартҳои техникиро оид ба иҷрои корҳо мувофиқа менамояд.

7. Қарор дар бораи бастан ё кушодани буриши роҳҳои автомобилгард аз болои роҳи оҳан дар як сатҳ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо назардошти пешниҳоди мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ ва хулосаи мақомоти назорати таъмини бехатарии ҳаракат дар роҳ ва мақоми идоракуни нақлиёти роҳи оҳан қабул карда мешавад.

Моддаи 31. Назорат, муоина ва ташхиси роҳҳои автомобилгард

1. Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ уҳдадор аст ба таври доимӣ ҳолати роҳҳои автомобилгардро назорат кунад, на камтар аз ду маротиба дар як сол муоина ва ташхиси онҳоро бо мақсади муайян намудани сифати нигоҳдорӣ, эътимоднокӣ ва бехатарӣ, дараҷаи мутобиқати нишондиҳандаҳои истифодабарии нақлиётӣ ба талаботи муқарраргардида гузаронад.

2. Тартиби назорат, муоина ва ташхиси роҳҳои автомобилгард аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

Моддаи 32. Тартиби шиносномакунонии роҳҳои автомобилгард

Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ зимни ба истифода додани роҳҳои автомобилгард шиносномакунонии онҳоро амалӣ менамояд. Тибқи шиносномакунонӣ шиносномаи роҳҳои автомобилгард таҳия карда мешавад, ки дар он маълумоти асосӣ ва нишондиҳандаҳои (параметрҳои) роҳ, аз ҷумла навъи рӯпӯши роҳ, ҷойгиршавии аломату нишонаҳои роҳ, масоҳати замини ишғолкардаи роҳи

автомобилгард ва маълумоти дигаре, ки барои банақшагирӣ, инкишоф ва истифодабарии роҳҳои автомобилгард заруранд, дарҷ карда мешавад.

Моддаи 33. Ҳифзи роҳҳои автомобилгард

1. Роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум тибқи тартиби муқарраргардида ҳифз карда мешаванд.
2. Субъектҳои хочагии роҳдорӣ масъули ҳолати техникии роҳҳои автомобилгард буда, мутобиқати қоидаву меъёҳрои нигоҳдорӣ ва таъмири роҳҳои автомобилгардро таъмин менамоянд.
3. Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ ва соҳибони роҳҳои автомобилгард метавонанд барои ҳифзи роҳҳои автомобилгард ташкилотҳои даҳлдорро таъсис диханд.
4. Ташкилотҳое, ки ҳифзи роҳҳои автомобилгарди истифодаи умумро амалӣ менамоянд, ҳифзи маҷмӯи молу мулки роҳдориро дар ҳамкорӣ бо мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ ва соҳибони роҳҳои автомобилгард ичро менамоянд.

Моддаи 34. Ҳифзи муҳити зист ҳангоми амали намудани фаъолияти роҳдорӣ

1. Ҳангоми амалӣ намудани фаъолияти роҳдорӣ талабот ва меъёҳрои бехатарии экологӣ ва ҳифзи саломатии аҳолӣ бояд тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон чорабиниҳоро оид ба ҳифзи муҳити зист пешбинӣ намоянд.
2. Ичрои корҳо аз рӯи лоиҳаҳое, ки ба соҳтмон ва ё азnavsозии роҳҳои автомобилгард вобастаанд, танҳо ҳангоми мавҷуд будани хулосаи мусбати экспертизаи давлатии экологӣ амалӣ мегардад.
3. Ҳангоми Лоиҳакашиӣ ва таҳияи лоиҳаҳо барои соҳтмон ва азnavsозии роҳҳои автомобилгард бояд чорабиниҳо оид ба ҳифзи муҳити зист, эҳёи конҳои сангурег, ҳудудҳои канори роҳ, майдонҳо, ҷӯйборҳо, заминҳои заардида бо алафҳои бисёрсола ва шинонидани дарахтон ва буттаҳо пешбинӣ карда шаванд. Ҳучҷатҳои лоиҳавию ҳарҷномавӣ дар ҷойҳои истифодаи манбаи об бояд минтақаи санитарӣ, соҳтмони таваққуфгоҳҳои

муваққатии автомобилий, эстакадаҳо ва инишоти муҳофизатӣ барои ҷамъ кардани партовҳои маҳсулоти нафтиро пешбинӣ намояд.

4. Дарахтзори муҳофизавӣ дар ҳудуди роҳҳои автомобилгард бояд аз тарафи соҳибон ё истифодабарандагони даҳлдори онҳо ба таври дуруст нигоҳубин карда шаванд.

5. Истифодаи технологияи мусор, маҳсулот, маводи кимиёвӣ дар соҳтмон ва нигоҳдории роҳҳои автомобилгард танҳо пас аз гузарондани экспертизаи даҳлдор ва муайян кардани таъсири онҳо ба муҳити зист иҷозат дода мешавад.

6. Ташкилотҳое, ки ба Лоиҳакаши, соҳтмон, азнавсозӣ, таъмир ва нигоҳдории роҳҳои автомобилгард машгуланд, уҳдадоранд корҳоро бо риояи талаботи меъёрҳои бехатарии экологӣ иҷро намоянд.

7. Истифодабарандагони роҳҳои автомобилгард набояд ба муҳити зист заарар расонанд, замини роҳҳои автомобилгард ва заминҳои ҳамшафати онро ифлос намоянд.

Моддаи 35. Омодасозии роҳҳои автомобилгард ба ҳолатҳои фавқулода

Омодасозии роҳҳои автомобилгард барои истифодабарӣ дар ҳолатҳои фавқулода тавассути субъектҳои хочагии роҳдорӣ мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади таъмини омодагии роҳҳои автомобилгард амалӣ мегардад.

Моддаи 36. Ташкили низоми баҳисобгирии нишондиҳандаҳои ҳаракат дар роҳ ва бехатарии он

1. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон низоми ягонаи баҳисобгирии давлатии нишондиҳандаҳои ҳаракат дар роҳ ва бехатарии воситаҳои нақлиёт, ронандагон, роҳҳои автомобилгард, кӯчаҳо ва гузаргоҳҳои роҳи оҳан, садама ва ҷароҳатбардорӣ дар нақлиёт ва роҳ, хуқуқвайронкуниҳои маъмурии ҳаракат дар роҳ муқаррар карда шудааст.

2. Номгӯи нишондиҳандаҳои омории ҳаракат дар роҳ, тартиби баҳисобгирий ва ҳисботдиҳиро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд.

БОБИ 4. ЗАМИНҲОИ РОҲҲОИ АВТОМОБИЛГАРД

Моддаи 37. Додани қитъаҳои замин барои ҷойгиркуни роҳҳои автомобилгард

1. Қитъаҳои замин барои ҷойгиркуни роҳҳои автомобилгард тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба замин дода мешаванд.
2. Ба субъектҳои хоҷагии роҳдорӣ ба мақсадҳои ҳусусияти муваққатидошта замин ба истифодаи муҳлатнок дода мешавад.
3. Бо мақсади соҳтмон ва истифодабарии роҳҳои автомобилгард, инчунин иншооти маҷмааи нақлиётӣ бо тартиби муқарраршуда барои истифодабарии бемуҳлат ё муҳлатнок, ҳамчунин заминҳои дигаре, ки ба ҳудуди ҷудошуда ҳамشاфат нестанд ва аз тарафи субъектҳои хоҷагии роҳдорӣ ишғол шудаанд, метавонанд ҷудо карда шаванд.
4. Ҳамаи талаф, зарар ва ҳароҷоте, ки бо гирифтани қитъаи замин барои роҳҳои автомобилгард, ҳамчунин иншооти роҳдорӣ, аз ҷумла пардоҳти зарари истифодабарандагони замин, вобастаанд, ба шахсони воқеӣ ва ҳукуқие, ки қитъаи замин ба онҳо ҳамчун истифодабарандай якумдараҷа ҷудо гардидааст, мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷуброн карда мешаванд.

5. Шиносномаҳои техникии роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия карда мешаванд.

Моддаи 38. Тартиби истифодабарии замини роҳҳои автомобилгард

1. Барои таъмини бехатарии ҳаракат, ба вучуд овардани шароити зарурӣ барои соҳтмон ва нигоҳдории роҳҳои автомобилгард, ичрои талаботи бехатарии ҳаракат дар роҳ дар тӯли роҳҳо метавонанд қисмати ҳамşaфат ва минтақаи захиравии дорои речай маҳсуси истифодабарӣ ҷудо карда шаванд.
2. Пас аз қабули қарор оид ба муқаррар кардани минтақаи захиравӣ нисбат ба қитъаҳои замини ба қисмати онҳо дохилшаванда метавонанд речай маҳсуси истифодабарӣ ҷорӣ шавад, ки онҳо метавонанд соҳтмони иморат ва иншооти асосиро манъ намоянд ва дар ин ҳусус

заминистифодабарандагонро ба таври хаттӣ дар муҳлати як моҳ огоҳ созанд.

3. Нишондиҳанда ва масоҳати минтақаи захиравӣ тибқи асосноккуни технику иқтисодӣ муқаррар карда мешаванд.

4. Ҳангоми ба истифодабарӣ додани қитъаҳои замине, ки дар ҳудуди минтақаи захиравӣ қарор доранд, ба шахсони дигари воқеӣ ва ҳуқуқӣ бояд истифодабарандагони ин заминҳо ворисони ҳуқуқии (ворисони) худро аз шартҳои маҳсуси истифодабарӣ ба таври хаттӣ огоҳ созанд ва ин маълумот бояд дар ҳучҷатҳои даҳлдори ҳуқуқмуайянкунанда дарҷ карда шавад.

5. Тартиби истифодабарии замини роҳҳои автомобилгард, қисмати ҳамشاфат ва минтақаи захиравӣ дар асоси ҳучҷатҳои лоиҳавӣ, талабот, стандартҳо, меъёр ва қоидаҳои соҳтмон ва нигоҳдории роҳҳои автомобилгард, бехатарии ҳаракат дар роҳ ва талаботи дигаре, ки Қонуни мазкур ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардаанд, муайян карда мешавад.

Моддаи 39. Қисмати ҳамшафати роҳ

1. Паҳноии қисмати ҳамшафати роҳ, ба истиснои қитъаҳое, ки тавассути маҳалҳои аҳолинишин мегузаранд, аз сарҳади қисмати мосингузари роҳи автомобилгард ҳисоб карда шуда, вобаста ба категорияи техникий ва релефи маҳал дар асоси меъёрҳои тасдиқнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

2. Дар сарҳадҳои қисмати ҳамшафати роҳ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон речай маҳсуси истифодабарии замин муқаррар мешавад, ки он метавонад манъ намудани соҳтмони иморат ва иншооти асосӣ, дигар фаъолияти ҳочагидориро дар бар гирад, ки бехатарии ҳаракат дар роҳ, шароити истифодабарии роҳҳои автомобилгард ва ҷойгиршавии иншоот дар онро (бо дар назар доштани дурнамои онҳо) паст намояд, инчунин барои бехатарии аҳолӣ ва иштирокчиёни ҳаракат хатар эҷод намояд.

3. Қитъаи замин барои соҳтмони иншооти хизматрасонии роҳ, ҳатҳои интиқоли барқ ва инфрасоҳтори коммуникатсионии дигар дар қисмати ҳамшафати роҳ аз тарафи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳия дар мувофиқа бо мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ ва мақоми

назорати таъмини бехатарии ҳаракат дар роҳ, соҳибони роҳҳои автомобилгард, инчунин консессиядор (агар роҳ ба консессия супорида шуда бошад) дода мешавад. Ичро нагардидани талаботи мазкур барои ба ҳолати аввала баргардонидани қитъай замин асос мегардад. Ҳарочоти ба ҳолати аввала баргардонидани қитъай замин ба зиммаи шахсони воқеӣ ва ҳуқуқие, ки талаботи мазкурро риоя накардаанд, voguzor карда мешавад.

4. Дар ҳолатҳои алоҳида дар асоси пешниҳоди мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ бо қарори мақоми назорати давлатии санитарию эпидемиологӣ дар сарҳадҳои қисмати ҳамشاфати роҳ барои пешбурди фаъолияти кишоварзӣ маҳдудият ҷорӣ карда мешавад.

5. Ба расмият даровардан ва дар маҳал ишора кардани қисмати ҳамşaфати роҳ бо пешниҳоди мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад.

6. Гирифтани қитъаҳои замине, ки дар қисмати ҳамشاфати роҳ ҷойгиранд, мутобики талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад.

7. Заминистифодабарандагоне, ки қитъаҳои заминашон дар сарҳади қисмати ҳамشاфати роҳ қарор доранд, ба таври хаттӣ аз реҷаи маҳсусе, ки нисбат ба ин заминҳо истифода мешаванд ва имконияти гирифтани онҳо ба мақсади дар оянда васеъ кардан ва ё азнавсозии роҳҳои автомобилгард мавҷуданд, бояд дар муҳлати як моҳ аз рӯзи қабули қарор оид ба муқаррар кардани андозаи қисмати ҳамشاфати роҳ аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ оғоҳ карда шаванд.

8. Ба субъектҳои хоҷагии роҳдорӣ заминҳои дигаре, ки ба қисмати ҳамشاфати роҳ пайваст нестанд, вале бо мақсади соҳтмон ва истифодаи роҳҳои автомобилгард заруранд, барои истифодабарии бемуҳлат ва муҳлатнок ҷудо карда мешаванд.

Моддаи 40. Минтақаи захиравии замини роҳҳои автомобилгард

1. Минтақаи захиравии замини роҳҳои автомобилгард барои соҳтмон ё азнавсозии роҳҳои автомобилгард тибқи

асосноккуни иқтисодиу техникӣ, ки бо тартиби муқарраршуда тасдиқ гардидааст, чудо карда мешавад.

2. Минтақаи захиравии замини роҳҳои автомобилгард аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ё мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимиyaти давлатӣ бо пешниҳоди мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ чудо карда мешавад.

БОБИ 5. ИСТИФОДАИ РОҲҲОИ АВТОМОБИЛГАРД

Моддаи 41. Тартиби истифодаи роҳҳои автомобилгарди истифодаи гайриумум

1. Тартиби истифодаи роҳҳои автомобилгарди истифодаи гайриумумро соҳибони ин роҳҳо муқаррар менамоянд.

2. Роҳҳои автомобилгарди истифодаи гайриумум бо қарори соҳибони онҳо метавонанд барои истифодаи умум баъди гирифтани хулосаи мусбати мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ ва мақоми назорати таъмини бехатарии ҳаракат дар роҳ гузаронида шаванд.

Моддаи 42. Шартҳои ташкили роҳҳои автомобилгарди музdnok

1. Рафтуомад дар роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум, ба истиснои роҳҳои автомобилгарди музdnok, ройгон мебошад.

2. Роҳҳои автомобилгарди музdnok бо мақсади баланд бардоштани сатҳи хизматрасонӣ ба истифодабарандагони роҳҳои автомобилгард, суръат баҳшидан ба инкишофи шабакаҳои роҳҳои автомобилгард бо роҳи ҷалб намудани маблағгузориҳои иловагӣ ҷиҳати соҳтмон ва истифодаи роҳҳои автомобилгард ташкил карда мешаванд.

3. Заминҳое, ки барои соҳтмони роҳҳои автомобилгарди музdnok чудо карда мешаванд, бояд танҳо ба таъиноти бевосита - барои соҳтмон ва истифодабарии роҳи автомобилгард, инчунин ҷойгиркунии иншооти хизматрасонӣ барои истифодабарандагони роҳҳои автомобилгард истифода шаванд.

4. Дар пешниҳод оид ба истифодаи роҳҳои автомобилгард ва ё қитъаи музdnoki роҳҳои автомобилгард ҳолатҳои зерин бояд нишон дода шаванд:

- 1) нүктаҳои оғоз ва анҷоми роҳи автомобилгард ё қитъаи роҳи автомобилгард;
- 2) номгӯйи буриши роҳи автомобилгард бо роҳҳои автомобилгарди дигар ва нүктаҳои пайвастшавӣ бо роҳҳои автомобилгарди дигар;
- 3) тавсифи техникии роҳи автомобилгард ё қитъаи роҳи автомобилгард;
- 4) дарозии роҳи автомобилгард ё қитъаи роҳи автомобилгард;
- 5) хатсайр, тавсифи асосии техникӣ, дарозии роҳи автомобилгард ё қитъаи роҳи автомобилгард, ки тавассути онҳо ҳаракати ройгони алтернативии воситаҳои нақлиёт анҷом дода мешавад (агар чунин роҳҳо вуҷуд дошта бошанд);
- 6) шумораи иншооти сунъӣ (чорроҳа, пулҳо, қубурҳо, хатҳои барқ, инфрасоҳтори муҳандисию коммуникатсионӣ ва гайра);
- 7) муҳлати истифодаи музdnоки роҳи автомобилгард ё қитъаи роҳи автомобилгард;
- 8) ҳудуди заминҳо ва ҳамشاфати роҳи автомобилгарди музdnок бо нишон додани сарҳадҳои дақиқ ва мушаххаси он.

5. Ба роҳҳои автомобилгарди музdnок пулҳо ва нақбҳои музdnок, инчунин қитъаҳои алоҳидай музdnоки роҳҳои автомобилгард ва гузариши паромӣ мансуб мебошанд. Тартиби пардоҳт барои гузаштан аз роҳи автомобилгарди музdnок аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дар роҳҳои автомобилгарди ба консессия супоридашуда аз ҷониби консессиядор муқаррар мегардад.

6. Пардоҳти гузариш аз роҳҳои автомобилгарди ба консессия супоридашуда бо гурӯҳбандии воситаҳои нақлиёт муайян карда мешавад. Гурӯҳбандии воситаҳои нақлиёт аз рӯйи иқтидори борбардорӣ ва (ё) вазни пурраи ҷоиз ва (ё) ҳаҷм ва андозаи воситаи нақлиёт (баландӣ, дарозӣ ва паҳнони воситаи нақлиёт) ва (ё) шумораи тири меҳвар ва (ё) дигар нишондодҳои техникӣ, инчунин стандартҳои байналмилалӣ ва нишондодҳои дигар муайян гардида, аз ҷониби консессиядор мустақилона муқаррар карда мешавад.

7. Тарифҳои гузариши воситаҳои нақлиёт тавассути роҳи автомобилгарди ба консессия супоридашуда аз ҷониби

консессиядор дар мувофиқа бо мақоми ваколатдори давлатии зиддинхисорӣ мӯқаррар карда мешаванд.

8. Соҳибони воситаҳои нақлиёте, ки қоидаҳои гузаришро аз роҳи музднок риоя намекунанд, аз ҷумла ба инфрасоҳтори роҳи музднок ё консессиядор зарари моддӣ мерасонанд ва ё ба ҳаракати мунтазами воситаҳои дигари нақлиёт монеа эҷод менамоянд, зарари расондашударо бо тартиби мӯқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷуброн менамоянд.

9. Дар давраи ҳолатҳои фавқулода ва оғатҳои табиӣ пардоҳт аз воситаҳои нақлиёти барои бартараф намудани оқибатҳои табиӣ сафарбаршаванда ситонида намешавад, агар дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шартномаи консессионӣ тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад.

Моддаи 43. Ташкил ва истифодабарии таваққуфгоҳҳои музднок

1. Ташкили таваққуфгоҳҳои музднок ва баҳисобгирии вақти таваққуфи воситаҳои нақлиёт тибқи талаботи мӯқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба роҳ монда мешавад.

2. Фаъолияти таваққуфгоҳҳои музднок дар асоси қоидаҳои ташкил ва истифодабарии таваққуфгоҳҳои музднок, ки аз тарафи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ ё консессиядор тасдиқ карда мешаванд, амалий мегардад.

3. Консессиядор метавонад дар роҳҳои автомобилгарди ба идоракуни ў супоридашуда бо тартиби мӯқарраргардида қоидаҳои ташкил ва истифодабарии таваққуфгоҳҳои музднокро тасдиқ кунад ва дар ҳудуди ҳамشاфати роҳ нуқтаҳои таваққуфгоҳҳои музднокро ташкил намояд.

Моддаи 44. Ҳуқуқ барои ҳаракати имтиёznок ё ҳаракати ройгон дар роҳҳои муздноки автомобилгард ё қитъаи роҳҳои автомобилгард

1. Аз пардоҳти маблаг барои ҳаракати воситаҳои нақлиёт дар роҳҳои автомобилгарди музднок ва қитъаҳои муздноки роҳи автомобилгард воситаҳои нақлиёти маҳсус, ки бо дастгоҳҳои маҳсуси равшанидиҳанда ва садодиҳанда муҷаҳҳаз гардонда шудаанд ва барои амалисозии фаъолияти хадамоти зидди

сұхтор, милиция, ёрии тиббии таъчилий, хадамоти садамавио нацотбахшій, нозироти ҳарбии автомобилій ва колоннаи ҳарбии автомобилій, ки бо рақамҳои қайди давлатии фарқунандаи вазорату идораҳои дахлдор истифода мегарданд, озод карда мешаванд.

2. Соҳиби роҳи муздноки автомобилгард ҳуқук дорад дар бораи пешниҳоди ҳаракати боимтиёз ё аз тариқи ройгон гузаронидани воситаҳои нақлиёт ба истифодабарандагони категорияи алоҳида ва нисбат ба категорияҳои муайяни воситаҳои нақлиёт қарор қабул намояд, агар дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шартномаи консессионӣ тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад.

3. Дар сурати истифодаи роҳи автомобилгарди музднок дар асоси шартномаи консессионӣ, консессионер ҳуқук дорад пешниҳоди ҳаракати боимтиёз ё ройгони ҳаракати воситаҳои нақлиётро қабул намояд, агар дар шартномаи консессионӣ тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад.

Моддаи 45. Қоидаҳои истифодаи роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум

1. Қоидаҳои истифодаи роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешаванд. 2. Тартиби истифодаи роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум дар давраи омодасозӣ ба сафарбарӣ, дар ҳолати ҷанг, ҳангоми бартараф намудани оқибати оғатҳои табиӣ ва дигар ҳолатҳои фавқулода аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Моддаи 46. Ҳуқуқи истифодабарандагони роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум

Истифодабарандагони роҳҳои автомобилгард ҳуқук доранд:

1) дар роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум ба таври озод ва ройгон ҳаракат намоянд ва борҳояшонро интиқол диҳанд, ба истиснои ҳолатхое, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст;

2) ҷуброни зарареро, ки бо сабаби гайриқаноатбахш будани ҳолати роҳ ва фаъолияти гайриқонуни субъектони хоҷагии роҳдорӣ ба саломатӣ ва молу мулки онҳо расидааст, талаб намоянд;

3) оид ба хатсайрҳои самти ҳаракат, ҳолати роҳ, маҳдудиятҳои муваққатӣ ва баста шудани ҳаракат, вазни ичозатдодашуда, андоза ва суръати ҳаракат, ҳудуди қитъаи чудошуда, қисмати ҳамшафат ва минтақаи захиравии роҳҳои автомобилгард маълумот гиранд;

4) аз ҳуқуқҳои дигари пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода намоянд.

Моддаи 47. Уҳдадориҳои истифодабарандагони роҳҳои автомобилгард

1. Истифодабарандагони роҳҳои автомобилгард уҳдадоранд:

1) роҳҳои автомобилгардро вайрон накунанд ё амалҳои дигареро содир накунанд, ки ба роҳҳои автомобилгард зарар расонда, ба ҳаракати воситаҳои нақлиёт ва пиёдагардон монеъ шаванд;

2) муҳити зистро ифлос накунанд;

3) меъёрҳои дигареро, ки Қонуни мазкур оид ба маҳдуд намудани истифодаи роҳҳои автомобилгард ё ба вучуд овардани монеаҳо барои ҳаракати воситаҳои нақлиёт ва пиёдагардон муқаррар кардааст, вайрон накунанд.

2. Ҳаракати воситаҳои нақлиёти тасмачарх, чарх ва ҷузъҳои дигари таркибӣ дар роҳҳои автомобилгард, ки метавонанд роҳи автомобилгардро вайрон кунанд, роҳ дода намешавад.

3. Шахсони мансабдори мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ ва мақоми назорати таъмини бехатарии ҳаракат дар роҳ ҳуқуқ доранд воситаҳои нақлиёти дар қисми 2 моддаи мазкур номбаршударо боздошт кунанд ва ҳаракати онҳоро танҳо баъд аз гирифтани ҳуҷҷатҳои зарурӣ, аз ҷумла пардоҳти ҷуброни зарари расондашуда, тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ичозат диханд.

4. Соҳибони воситаҳои нақлиёти тасмачарх ва воситаҳои нақлиёте, ки андоза, вазни умумӣ ё сарборӣ ба меҳвари онҳо аз меъёрҳои муқарраргардида зиёданд, зарари ба роҳҳои автомобилгард расонидашударо бо тартиби пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба субъектҳои хочагии роҳдорӣ ва (ё) консессиядор ҷуброн менамоянд.

Моддаи 48. Масъулияти субъектҳои хочагии роҳдорӣ

Субъектҳои хочагии роҳдорӣ, ки фаъолиятро оид ба нигоҳдории кӯчаҳо, роҳҳои шаҳр ва маҳалҳои дигари аҳолинишин амалий менамоянд, барои ичрои корҳои зерин масъул мебошанд:

- 1) нигоҳдории ҳолати кӯчаҳо, роҳҳои шаҳр ва маҳалҳои дигари аҳолинишин мутобиқи меъёрҳои амалкунанда, аз ҷумла бехатарии ҳаракати воситаҳои нақлиёт ва пиёдагардон;
- 2) таъмини сифати корҳо оид ба Лоиҳакаши, соҳтмон, азнавсозӣ, таъмир, нигоҳдории кӯчаҳо ва роҳҳои шаҳр, инчунин маҳалҳои дигари аҳолинишин;
- 3) ҷойгир намудани воситаҳои техникии ташкили ҳаракат дар роҳ, иншооти хизматрасонии роҳ ва воситаҳо барои таблиғот;
- 4) бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохти ҷуброни заرار ба истифодабарандагони кӯчаҳо ва роҳҳои шаҳр ва маҳалҳои дигари аҳолинишин, ки дар натиҷаи ғайриқаноатбахш будани шароити роҳҳо ба вучуд омадаанд;
- 5) ичрои вазифаҳои дигаре, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст.

Моддаи 49. Уҳдадориҳои шахсони мансабдори масъули соҳтмон, азнавсозӣ, таъмир, истифодабарӣ, беҳдошти роҳҳои автомобилгард, кӯчаҳо, гузаргоҳҳои роҳи оҳан ва иншооти дигар

Шахсони мансабдори масъули соҳтмон, азнавсозӣ, таъмир, истифодабарӣ ва беҳдошти роҳҳои автомобилгард, кӯчаҳо, гузаргоҳҳои роҳи оҳан, пулҳо, гузаргоҳҳои болои ҳам ва иншооти дигар уҳдадор мебошанд:

- 1) нигоҳдории иншооти ба зиммаашон voguzorgardidaro дар ҳолате таъмин намоянд, ки ба талаботи муқарраршуда ҷиҳати таъмини бехатарии ҳаракат дар роҳ ҷавобғӯ бошанд;
- 2) ҳангоми ба вучуд омадани ҳолатҳое, ки ба бехатарии ҳаракат дар роҳ таҳдид менамоянд, ҷиҳати сари вақт манъ ё маҳдуд кардани ҳаракат тадбирҳо андешанд;
- 3) ҳангоми ичрои соҳтмон, азнавсозӣ, барқарорсозӣ ва таъмири роҳҳо, кӯчаҳо ва гузаргоҳҳои роҳи оҳан ба пуррагӣ бехатарии иштирокчиёни ҳаракат дар роҳро таъмин намоянд;

4) чойҳои ичрои кор, чойҳоеро, ки дар роҳ, кӯчаҳо, гузаргоҳи роҳи оҳан мошин ва механизмҳо, масолеҳи соҳтмон ва дигар ашё гузозшта шудаанд, бо аломатҳои роҳи муносиб, воситаҳои ҳимояқунанда ва роҳнамоиқунанда ишора карда, дар торикии шаб ё фаромадани туман бо шуълаи ҷароғҳои сигналдихӣ, ки мутобиқи меъёрҳои ҷорӣ пешбинӣ шудаанд, муайян намоянд;

5) баъди анҷом додани кор дар роҳ, кӯчаҳо, гузаргоҳи роҳи оҳан онҳоро ба ҳолате оранд, ки ҳаракати бемонеа ва бехатари воситаҳои нақлиёт ва пиёдагардонро таъмин намуда, минтақаи ҳамشاфатро бехатар гардонанд;

6) дар сурати ифлос шудани қисмати мошингузари роҳ, кӯчаҳо ва гузаргоҳҳои роҳи оҳан ба таври фаврӣ барои тоза кардани онҳо ва сари вақт оғоҳ намудани иштирокчиёни ҳаракат дар роҳ оид ба ҳавфе, ки барои бехатарии ҳаракат ба вучуд омадааст, ҷораҳо андешанд, онҳоро бо воситаҳои техникии танзимкунандаи ҳаракат дар роҳ муҷаҳҳаз намоянд;

7) қитъаҳои садамавию ҳатарнок ва ҷойҳоеро, ки ҳодисаи роҳу нақлиётӣ зиёд рӯй медиҳад, ошкор намуда, дар ин гуна ҷойҳо оид ба беҳсозии ҳолат ва ташкили ҳаракат барои таъмини бехатарӣ дар роҳ ҷораҳои зарурӣ андешанд;

8) монеаҳои ҳаракат дар роҳро сари вақт ошкор намуда, бартараф кардани онҳоро таъмин намоянд ва ҳангоми гайриимкон будан онҳоро бо аломатҳои роҳ, воситаҳои ҳотакунанда ва роҳнамоиқунанда муайян намоянд;

9) ҳар моҳ таҳлили садамавии ҳудудиро гузаронида, имконияти партофтани хок, санг ва маводи дигарро дар роҳҳои автомобилгард, кӯчаҳо ва гузаргоҳҳои роҳи оҳан аз ҷониби воситаҳои нақлиёт пешгириӣ кунанд;

10) ба соҳибони воситаҳои нақлиёт, агар садама дар роҳу нақлиёт бо сабаби нигоҳдории гайриқаноатбахши истифодабарии роҳҳои автомобилгард, кӯчаҳо, гузаргоҳҳои роҳи оҳан рӯй дода бошад, тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷуброн пардохт намоянд;

11) дигар уҳдадориҳое, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст, ичро намоянд.

Моддаи 50. Сарборӣ, андоза ва суръати ҳаракати воситаҳои нақлиёт

1. Ҳангоми соҳтмони роҳҳои автомобилгард дар Ҷумҳурии Тоҷикистон сарборӣ, андоза ва суръати ҳаракат ба назар гирифта мешаванд, ки мутобиқи стандартҳо ва меъёрҳои давлатӣ вобаста ба категорияҳои роҳҳои автомобилгард ва шартҳои дигар муқаррар гардидаанд.

2. Ҳадди ниҳоии суръати ҳаракат дар роҳҳои автомобилгард бо дар назар доштани намуди воситаҳои нақлиёт ва хусусиятҳои борҳои интиқолшаванда, шиддатнокии ҳаракат, ҳолати роҳ ва обу ҳаво, категорияҳои техникии роҳҳои автомобилгард бо қоида ва меъёрҳои ҳаракат дар роҳ маҳдудшуда, вазни ниҳоӣ ва андозаи воситаҳои нақлиёт, аз ҷумла андозаи ниҳоии борҳои интиқолшаванда, муқаррар карда мешавад.

3. Меъёр ва қоидаҳои муқарраргардидаи ҳаракат дар роҳ, речай суръат, вазн ва андозаи воситаҳои нақлиёт дар ҳар роҳи автомобилгард тавассути алломатҳои роҳ нишон дода мешаванд.

4. Бо мақсади таъмини бехатарии ҳаракат дар роҳ мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ дар мувофиқа бо мақомоти назорати таъмини бехатарии ҳаракат дар роҳ ҳуқуқ дорад ба таври муваққатӣ маҳдудияти сарборӣ ва суръати ҳаракатро дар асоси санадҳои муоинаи роҳҳои автомобилгард ё ҳангоми гузарондани корҳо дар роҳ ҷорӣ намояд. Дар ҳолати ҷорӣ кардани чунин маҳдудиятҳои муваққатӣ мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ алломатҳои муносибро мегузорад.

Моддаи 51. Маҳдудият ва манъ кардани ҳаракат дар роҳҳои автомобилгард

1. Маҳдудияти муваққатӣ ё манъ кардани ҳаракат дар роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум дар ҳолатҳои зерин муқаррар карда мешавад:

- 1) ҳангоми ичрои корҳои роҳсозӣ;
- 2) ҳангоми оғатҳои табиӣ, садама ё ҳолатҳои фавқулодаи дигар;
- 3) ҳангоми ба вучуд омадани таҳдид ба бехатарии ҳаракат дар роҳ ё бехатарии ҳаёти одамон ва дороихои роҳ;
- 4) ҳангоми гузарондани чорабиниҳои оммавӣ, ки бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шудаанд;

5) дигар ҳолатҳои пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон.

2. Қарор оид ба муваққатан маҳдуд ё манъ намудани ҳаракат вобаста ба мансубияти роҳи автомобилгард аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолиятиро ҳоҳдорӣ ва ё консессиядор дар мувофиқа бо Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ё мақомоти икроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ қабул карда мешавад.

3. Мақоми назорати таъмини бехатарии ҳаракат дар роҳ ҳуқӯқ дорад ба соҳибони роҳҳои автомобилгард огоҳинома оид ба манъ кардани ҳаракат дар роҳ дар ҳолатҳое, ки шароити роҳ ба бехатарии ҳаракат таҳдид намояд, дижад.

4. Дар сурати қабули қарор оид ба маҳдуд ё манъ кардани ҳаракат дар роҳи автомобилгард субъекти хоҷагииро ҳоҳдорӣ дар мувофиқа бо мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолиятиро ҳоҳдорӣ ва мақоми назорати бехатарии ҳаракат дар роҳ чиҳати танзими ҳаракат дар роҳ, аз ҷумла тавассути муайян кардани роҳҳои иловагӣ (таворавӣ - алтернативӣ) ҳангоми имконпазирӣ ва талаб накардани харочоти иловагӣ чораҷӯй мекунад.

5. Субъектҳои хоҷагииро ҳоҳдорӣ, ба истисной воқеаҳое, ки дар ҳолатҳои фавқулода ба вучуд меоянд, сари вақт истифодабарандагони роҳҳои автомобилгард ва мақомоти икроияи ҳокимияти давлатии дахлдорро оид ба маҳдуд ё манъ кардани ҳаракат дар роҳҳои автомобилгард огоҳ месозанд ва оид ба муддати ҷорӣ намудани чунин маҳдудиятҳо ва роҳҳои таворавии имконпазир маълумот пешниҳод менамоянд.

6. Дар сурати маҳдуд ё манъ кардани ҳаракат дар роҳҳои автомобилгарди байналмилалӣ маълумот дар ин бора тавассути мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолиятиро ҳоҳдорӣ бо тартиби муайянгардида ба давлатҳои хориҷӣ расонида мешавад.

Моддаи 52. Ҳаракати воситаҳои нақлиёти дорои сарборӣ ва андозаи аз меъёрҳои муқарраршуда зиёд

1. Ҳаракати воситаҳои нақлиёти дорои сарборӣ, вазн, ҳаҷм ва андозаи аз меъёрҳои муқарраршуда зиёд дар роҳҳои автомобилгард танҳо дар ҳолатҳои истисной ҳангоми мавҷуд будани иҷозати маҳсуси мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолиятиро ҳоҳдорӣ сурат мегирад.

2. Дар роҳи автомобилгарди ба консессия супоридашуда ҳаракати воситаҳои нақлиёт мутобики меъёрҳои тасдиқгардидаи консессиядор нисбат ба андоза, вазн ва сарборӣ ба тири меҳвари воситаҳои нақлиёт амалӣ карда мешавад. Ҳаракати воситаҳои нақлиёти аз меъёрҳои тасдиқгардидаи консессиядор зиёд мувофиқи шарту талаботи муқаррарнамудаи консессиядор ба роҳ монда мешавад.

3. Додани иҷозати маҳсус аз тарафи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ музднок мебошад, ки андозаи он вобаста ба ҷуброни ҳарочоте, ки барои барқарор кардани роҳҳои автомобилгард ва иншооти дар онҳо мавҷудбуда сарф мешавад, муқаррар мегардад.

4. Дар роҳҳои ба консессия супоридашуда иҷозат аз тарафи консессиядор бо арзиши муқаррарнамудаи он амалӣ мегардад.

5. Ҳатсайри ҳаракати воситаҳои нақлиёти дорои сарборӣ ва андозаи аз меъёри муқарраршуда зиёд бояд бо субъектҳои ҳочагидори роҳдории дар ин ҳатсайр қарордошта, инчунин бо мақомоти назорати таъмини бехатарии ҳаракат дар роҳ мувофиқа карда шаванд.

6. Ҳангоме, ки ҳаракати чунин воситаҳои нақлиёт зарурати андешидани тадбирҳои маҳсусро ҷиҳати мустаҳкам ва беҳсозии роҳҳои автомобилгард, иншоот ва коммуникатсияҳои муҳандисии аз он гузаронидашуда тавассути ҳатсайри ҳаракати муайяншударо талаб менамояд, бояд дар мувофиқа бо соҳибони чунин иншоот ва коммуникатсия гузаронида шавад. Ҳамаи ҳарочот барои тақвият ва соҳтмони роҳҳо ва иншоот аз ҳисоби интиқолдиҳанд пардохт мешаванд.

Моддаи 53. Иҷозатдиҳӣ ба гузаштани воситаҳои нақлиёте, ки борҳои хатарнокро интиқол медиҳанд

Иҷозатдиҳӣ барои аз роҳҳои автомобилгард гузаштани воситаҳои нақлиёти интиқолдиҳандай борҳои хатарнок, ки метавонанд боиси таркиш, сӯхтор, ифлосшавӣ ё заҳролудшавии радиоактивӣ ё оқибатҳои хатарноки дигар гарданд, аз тарафи мақомоти назорати таъмини бехатарии ҳаракат дар роҳ, дар сурати аз ҷониби соҳибони ин борҳо пешниҳод намудани кафолати интиқоли бехатар ва бартараф кардани оқибатҳои имконпазир, сурат мегирад. Интиқоли ин гуна борҳо бо тартиби муқаррарнамудаи шартномаҳои байналмилалӣ амалӣ мегардад.

Моддаи 54. Ташкили ҳаракати ароба ва рондани чорво

1. Ҳаракати ароба, ҳайвоноти саворӣ ва боркаш, инчунин рондани ҳайвоноти хонагӣ дарроҳҳои автомобилгард мутобики талаботи қоидаҳои ҳаракат дарроҳ ва қоидаҳои истифодаи роҳҳои автомобилгард ташкил карда мешавад.

2. Рондани чорво тавассути роҳҳои автомобилгард дар ҷойҳои маҳсусе, ки ба ин мақсад пешбинӣ шудаанд, дар мувофиқа бо мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ ва дарроҳи ба консессия супоридашуда дар мувофиқа бо консессиядор амалӣ карда мешавад.

Моддаи 55. Гузаронидани чорабиниҳои оммавӣ дар роҳҳои автомобилгард ва кӯчаҳои шаҳр

1. Намоишу роҳпаймоиҳо дар роҳҳои автомобилгард ва кӯчаҳои шаҳрӣ мутобики Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳукуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ташкил ва гузаронида мешаванд.

2. Мусобиқаҳои варзишӣ (автомобилрониву дучархаронӣ ва чорабиниҳои дигар) бо иҷозати мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар мувофиқа бо соҳторҳои даҳлдори мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ ва мақомоти назорати таъмини бехатарии ҳаракат дарроҳ ташкил карда мешаванд.

3. Қарор оид ба гузарондани ин чорабиниҳо дар роҳҳои автомобилгард бояд дар мувофиқа бо мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ ва бо назардоши таъмини корҳои бетаваққуфи шабакаи роҳ ва имконияти мавҷуд будани роҳҳои таворавӣ қабул карда шавад.

4. Ҳалли ихтилофоти меҳнатӣ ва иҷтимоӣ, изҳори талаботи сиёсӣ тавассути бастани роҳҳои автомобилгард роҳ дода намешаванд.

Моддаи 56. Равшанидиҳии беруна

Субъектҳои хоҷагии роҳдорӣ тибқи меъёрҳои роҳсозӣ барои таъмини ҳаракати бехатари воситаҳои нақлиёт дар қитъаҳои роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум аз ҳудуди маҳалҳои аҳолинишин ва иншооти сунъии роҳҳои автомобилгард гузаранда дар гардишҳо ва дар буришҳои роҳҳои автомобилгард

бо роҳҳои оҳан бояд таҷизоти равшанидиҳии берунаро насл намоянд.

БОБИ 6. ҲАМКОРИИ БАЙНАЛМИЛАЙ

Моддаи 57. Ҳамкории байналмилалӣ дар соҳаи истифодаи роҳҳои автомобилгард ва фаъолияти роҳдорӣ

1. Ҷумҳурии Тоҷикистон ба рушди ҳамкории байналмилалӣ дар соҳаи роҳҳои автомобилгард ва фаъолияти роҳдорӣ ва ҳалли мушкилиҳои муқаррар намудани усулҳои умумии танзими ҳуқуқӣ, таъсиси истифодабарӣ ва ҳамгироии онҳо дар системаи байналмилалии коммуникатсияи нақлиётӣ мусоидат менамояд.

2. Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти роҳдорӣ метавонад узви созмони байналмилалии роҳдорӣ шавад, бо тартиби муқарраргардида ҳамкории байналмилалиро бо мақомоти роҳдории давлатҳои хориҷӣ амалӣ созад, инчунин Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар созмонҳои байналмилалӣ оид ба масъалаҳо, ки истифодаи роҳҳои автомобилгарди Ҷумҳурии Тоҷикистон, таъсиси хатсайри роҳҳои автомобилгарди байналмилалӣ, муқаррар намудани меъёр ва талабот ба роҳҳои автомобилгард ва масъалаҳои дигари ба салоҳияти он вобастабуда муаррифӣ намояд.

3. Истифодаи роҳҳои автомобилгард барои алоқаи автомобилии байналмилалӣ бо шартномаҳои байналмилалии Ҷумҳурии Тоҷикистон танзим мешавад.

БОБИ 7. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 58. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 59. Дар бораи аз эътибор сокит донистани Қонунӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи роҳҳои автомобилгард ва фаъолияти роҳдорӣ"

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи роҳҳои автомобилгард ва фаъолияти роҳдорӣ" аз 10 майи соли 2002

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с.2002, №4, қ.1, мод.296; с.2009, №7-8, мод.498; с.2013, №7, мод.527, №12, мод.895; с. 2016, №3, мод.155) аз эътибор соқит дониста шавад.

Моддаи 60. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе

Эмомалӣ Раҳмон

25 июни соли 2021, № 1794